

Голові спеціалізованої вченої ради
Д 64.707.03
Національного університету цивільного
захисту України

ВІДГУК

**офіційного опонента на дисертаційну роботу
Єманова Владислава Вікторовича «Механізми державного управління
системою технічного забезпечення сил безпеки України у кризових
ситуаціях» подану на здобуття наукового ступеня доктора наук з
державного управління за спеціальністю 25.00.05 – державне управління у
сфері державної безпеки та охорони громадського порядку**

**Актуальність теми дисертації, зв'язок роботи з науковими
програмами, планами, темами.**

На сьогоднішньому етапі захисту Української державності питання реагування сил безпеки на кризові ситуації постають на передній план. Відсіч збройної агресії силами безпеки і оборони України, а також передовий досвід розвитку технічного забезпечення сил безпеки країн ЄС та НАТО доводить актуальність цього виду забезпечення. Загальновідомим є факт, що належний рівень технічного забезпечення сил безпеки є запорукою ефективного виконання завдань за призначенням.

А отже за таких умов актуальність представленої теми дисертаційного дослідження «Механізми державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України у кризових ситуаціях» не викликає наразі сумнівів та запитань.

Дисертаційна робота пов'язана з планами наукових досліджень: Національної академії Національної гвардії України, зокрема «Перспективна модель розвитку Національної гвардії України для забезпечення внутрішньої безпеки держави в умовах глобальних геополітичних і безпекових змін» (держ. реєстр. № 0123U101405), особистий внесок автора полягає в обґрунтуванні наукових підходів до визначення ролі та місця сил безпеки України при

реагуванні на кризові ситуації, генезису дій сил безпеки України під час кризових ситуацій у парадигмі державної безпеки та огляду стану наукової розробленості механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій, а також Національного університету цивільного захисту України – «Розробка механізмів державного управління соціально-економічною сферою та її галузями в контексті забезпечення безпеки українського суспільства» (держ. реєстр. № 0118U001007), особистий внесок автора полягає в обґрунтуванні складових військово-технічної політики в системі заходів щодо забезпечення обороноздатності держави та механізмів контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна.

Наукові положення, висновки та рекомендації, що містяться у дисертації і винесені на захист, є обґрунтованими. Вони базуються на поглибленому вивченні та узагальненні значного обсягу законодавчих та підзаконних актів держави, які регулюють положення, пов'язані з питаннями технічного забезпечення сил безпеки у кризових ситуаціях, наукових здобутків вітчизняних і зарубіжних дослідників, статистичних даних органів публічної влади тощо.

Здобувачем чітко визначено мету, сформульовано завдання, предмет та об'єкт дисертаційної роботи.

Мета роботи полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні й розробленні практичних рекомендацій щодо формування та розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

Об'єктом дослідження є державне управління у сфері технічного забезпечення сил безпеки.

Предметом дослідження – механізми державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

У вирішенні поставлених у дисертації завдань автором використано широке коло методів дослідження, а саме: історичної аналогії, системного аналізу, морфологічного аналізу; моделювання, абстрагування, діалектичного; логіко-семантичний, індукції та дедукції; правового аналізу, порівняльного аналізу, структурно-функціонального; структурно-логічний, SWOT-аналізу, синтезу та узагальнення та ін.

Аналіз змісту дисертації, опублікованих праць та реферату підтверджує достатність обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, що містяться у дисертації і виносяться на захист. Основні результати дисертаційного дослідження було оприлюднено автором та отримало позитивну оцінку.

У першому розділі «Теоретичні засади функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації» досліджено роль та місце сил безпеки України при реагуванні на кризові ситуації, схарактеризовано генезис дій сил безпеки України під час кризових ситуацій у парадигмі державної безпеки, виокремлена сутність управління логістичним забезпеченням дій сил безпеки при реагуванні на кризові ситуації, здійснено огляд стану наукової розробленості механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

У другому розділі «Методологічні засади дослідження проблем державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій» визначена загальна концепція проведення дослідження з розроблення нових та удосконалення існуючих механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій, встановлено вплив стану системи технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій на забезпечення державної безпеки, вивчено досвід функціонування системи технічного забезпечення силових структур провідних країн світу в умовах кризових ситуацій, а також обґрунтовані методологічні засади функціонування та

розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

У третьому розділі «Військово-технічна політика в системі заходів щодо забезпечення обороноздатності держави в умовах кризових ситуацій» окреслено вклад оборонно-промислового комплексу України в формування державної безпеки, обґрунтовані концептуальні основи планування розвитку технічного забезпечення сил безпеки України, розроблені механізми формування раціонального оборонного заказу держави, визначено заходи науково-технічного супроводження політики забезпечення обороноздатності держави, сформована прогнозна модель розвитку технічного забезпечення сил безпеки України на довгострокову перспективу.

У четвертому розділі «Механізми контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій» обґрунтовані механізми відомчого, урядового та демократичного цивільного контролів у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України під час кризових ситуацій, сформовані інноваційні антикорупційні складові механізмів контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

У п'ятому розділі «Шляхи удосконалення механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України під час кризових ситуацій» визначені пропозиції з удосконалення системи підготовки та перепідготовки персоналу у галузі технічного забезпечення сил безпеки України, окреслено розвиток нормативно-правової бази технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій, обґрунтовано загальнодержавну модель функціонування та розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України, сформовано стратегію розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

Підтверджую наукову новизну положень, висновків, рекомендацій, що містяться у дисертаційній роботі. Дисертантом уперше – проведено системне і

комплексне дослідження щодо обґрунтування стратегічних засад розвитку державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій; обґрунтовано загальнодержавну модель функціонування та розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України; сформовано стратегічні засади розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій. Удосконалено: складові військово-технічної політики в системі заходів щодо забезпечення обороноздатності держави; механізми контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України під час кризових ситуацій; механізм підготовки та перепідготовки персоналу у галузі технічного забезпечення сил безпеки України. В роботі дістали подальшого розвитку: теоретико-методологічні засади функціонування сил безпеки України в умовах виникнення кризових ситуацій; комплексна теоретико-методологічна конструкція дослідження проблем державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій; нормативно-правова база функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України під час кризових ситуацій; адаптація міжнародного досвіду у сфері функціонування системи технічного забезпечення силових структур провідних країн світу в умовах кризових ситуацій.

На наш погляд, найбільш значимим результатами є наукові підходи до розвитку концептуальних основ планування розвитку технічного забезпечення сил безпеки України (с. 194-229 дисертації), розроблення прогностичної моделі розвитку технічного забезпечення сил безпеки України на довгострокову перспективу (с. 267-274 дисертації), обґрунтування механізмів контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій (с. 278-339 дисертації), а також пропозиції з розвитку нормативно-правової бази технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій (с. 365-375 дисертації), загальнодержавна модель функціонування та розвитку механізмів державного управління системою

технічного забезпечення сил безпеки України (с. 376-383 дисертації) та стратегія розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій (с. 383-390 дисертації).

Повнота викладення наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях.

Матеріали дисертаційної роботи викладено у 41 публікації, зокрема це: 2 монографії (з яких одна колективна), 22 наукові статті у фахових виданнях (з яких 3 у наукометричній базі Scopus), 14 тез доповідей у збірниках матеріалів наукових форумів та 3 наукові статті, що додатково відображають наукові результати дисертації. Основний зміст дисертації повно відображений в рефераті.

Важливість одержаних здобувачем результатів для науки і практики.

Дисертаційна робота Єманова Владислава Вікторовича є завершеним науковим дослідженням і містить вирішення актуальної наукової проблеми, що полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні й розробленні практичних рекомендацій щодо розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

Наукові положення, висновки та рекомендації, які виносяться на захист, здобуті автором самостійно і викладені у наукових працях. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті матеріали, які належать особисто авторів.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості і доцільності використання основних положень і висновків дисертації для розроблення наукової та навчальної літератури, а також у практичній діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування відносно процесів розроблення ними державно-управлінських рішень щодо формування та реалізації державної політики у сфері функціонування і розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

Основні теоретичні положення і висновки дисертаційної роботи були

враховані та використовуються у практичній діяльності Департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами Вінницької обласної військової адміністрації (довідка про впровадження № 03.1-03-1659 від 12.07.2023 р.), Хмельницького науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України (акт від 23.06.2023 р.), Комунального підприємства «Муніципальна варта» Вінницької міської ради (довідка про впровадження 21.06.2023 р. №01-17/360), Північного Київського територіального управління Національної гвардії України (військова частина 3001) (довідка від 29.05.2023 р. № 1/9/1-68), військової частини 3008 Західного ОТО Національної гвардії України (акт від 15.06.2023 р.).

Крім того, теоретичні положення і наукові результати дослідження впроваджено у навчальний процес Національної академії Національної гвардії України на кафедрі технічного та тилового забезпечення, кафедрі автобронетанкової техніки факультету логістики при підготовці за навчальними дисциплінами «Технічне та тилове забезпечення підрозділів Національної гвардії України», «Організація експлуатації автобронетанкової техніки» (акт впровадження результатів дисертаційного дослідження від 29.05.2023).

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Відзначаючи загальний високий рівень обґрунтованості теоретичних і методичних положень дисертаційної роботи, її цілісність, наукову складову та логіку викладу матеріалів, разом з тим можна зробити декілька зауважень і звернути увагу на дискусійні положення дисертаційної роботи Єманова Владислава Вікторовича:

1. У першому розділі дисертації в підрозділі 1.1 «Роль та місце сил безпеки України при реагуванні на кризові ситуації» рисунком 1.2 дисертації сформовано структурну схему системи забезпечення національної безпеки (с. 46). На наш погляд, такий авторський підхід потребує більш ретельного розкриття складових сектора безпеки і оборони.

2. У другому розділі дисертації в підрозділі 2.4 «Методологічні засади функціонування та розвитку механізмів державного управління системою

технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій» рисунком 2.14 надано принципову схему функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України (с. 186). Дисертаційне дослідження тільки б виграло, якщо б автор розрив блоки схеми «заходи технічного забезпечення», а також «забезпечення необхідного рівня бойової готовності сил безпеки».

3. У четвертому розділі дисертації «Механізми контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій» зазначено, що одним з механізмів урядового контролю є механізм фінансового контролю. В цьому ракурсі бажано б було б перерахувати також інші існуючі механізми урядового контролю.

4. У дисертації був проведений аналіз антикорупційного законодавства України. Визначені антикорупційні складові механізмів контролю у сфері функціонування системи технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій. Відомо, що незважаючи на спроби держави побороти корупцію, все частіше трапляються корупційні скандали, що несуть не тільки фінансові втрати але й репутаційні втрати держави на міжнародній арені. Реалізація зазначених у дослідженні правових і організаційних заходів у комплексі, належне виконання їх усіма членами суспільства сприятимуть посиленню протидії корупції в Україні. Тому авторові доречно було надати пропозиції з більш ґрунтового обґрунтування механізму протидії корупції в галузі технічного забезпечення сил безпеки.

5. В роботі зазначається, що військовий потенціал залежить від ступеня насиченості озброєння, військової та спеціальної техніки сил безпеки та оборони. Додамо, що військовий потенціал держави залежить також і від інших складових. На жаль, інші складові військового потенціалу держави не знайшли належного відображення.

Вищенаведені зауваження та недоліки не впливають на загальну позитивну оцінку та не знижують наукову і практичну цінність дисертаційної роботи Сманова Владислава Вікторовича.

Відповідність роботи вимогам до докторських дисертацій.

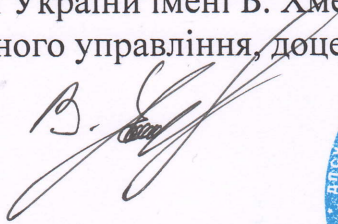
Дисертаційна робота Єманова Владислава Вікторовича «Механізми державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України у кризових ситуаціях» є завершеною науковою роботою, в якій вирішено актуальну наукову проблему, що полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні й розробленні практичних рекомендацій щодо розвитку механізмів державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України в умовах кризових ситуацій.

Подана до захисту дисертація написана науковим стилем, матеріал викладений у логічній послідовності, висновки науково обґрунтовані та підтверджуються результатами спостережень. Наукові результати проведених досліджень опубліковані у фахових виданнях.

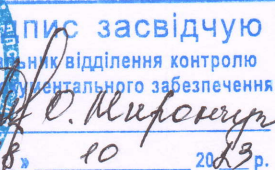
На підставі викладеного можна зробити висновок, що дисертація Єманова Владислава Вікторовича «Механізми державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України у кризових ситуаціях» відповідає вимогам пунктів 6-9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, а саме: є завершеною самостійною кваліфікованою науковою працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати в галузі науки державного управління, що розв'язують конкретні наукову проблему, а її автор – Єманов Владислав Вікторович заслуговує присудження наукового ступеня доктора наук з державного управління за спеціальністю 25.00.05 – державне управління у сфері державної безпеки та охорони громадського порядку.

Офіційний опонент:

професор кафедри національної безпеки та управління
Національної академії Державної
прикордонної служби України імені Б. Хмельницького
доктор наук з державного управління, доцент
полковник



Вадим ТОРІЧНИЙ

Я,  пис засвідчую
повноваження відділення контролю
інтелектуального забезпечення
18 10 2023 р.